

Thema-avond adviescommissie Fysieke Leefomgeving 13 december 2016

Antwoorden door Chemours Dordrecht op de gestelde vragen in aanvulling op een korte presentatie over het bedrijf:

- Welke fabrieken / productielijnen zijn op het terrein aanwezig?
  - Chemours bedrijft voor de FluoroPolymers business een drietal geïntegreerde fabrieken met daarin verschillende productielijnen:
    - FluoroMonomers fabriek waarin grondstoffen voor de onderstaande polymeren fabrieken worden gemaakt
    - FluoroPolymers fabriek met PTFE en FEP productielijnen. Producten van deze lijnen worden verkocht onder de merknaam Teflon™
    - FluoroElastomers fabriek. Producten van fabriek worden verkocht onder de merknaam Viton™
  - Daarnaast worden voor de FluoroChemicals business koelmiddelen verladen (Loading & Blending). De nieuwste types worden verkocht onder de merknaam Opteon™.
- Een paar woorden over de eindproducten die van onze halffabricaten worden gemaakt:
  - De eindproducten die worden gemaakt uit onze halffabricaten komt iedereen in het dagelijks leven tegen. Sterker nog: de samenleving zoals we die kennen zou niet bestaan als er geen chemische basisproducten zouden zijn voor de massaproductie van consumentenproducten. De eindtoepassingen van Teflon™, Viton™ en Opteon™ zijn heel divers. Het zijn horlogebandjes, pannen, sportkleding en het koelmiddel in de airco van je auto. En ook de wifi-zenders en de koeling in de supermarkt.
- Hoe wordt de veiligheid voor werknemers en omgeving geborgd?
  - Door een VeiligheidsBeheersSysteem dat veel elementen omvat zoals kennis van de stoffen en de processen, bouw en onderhoud van de apparatuur, vernieuwing en wijziging van apparatuur, kennis van de medewerkers, toezicht en interne audits.
  - Naast deze interne audits valt Chemours als BRZO-bedrijf onder het strengste toezichtregime door de verschillende overheden.
  - BRZO staat voor Besluit Risico Zware Ongevallen, de Nederlandse “vertaling” van de Europese Seveso III richtlijn, voor bedrijven met verhoogd risico. In Nederland vallen ongeveer 400 bedrijven onder het BRZO.
  - De jaarlijkse BRZO-inspectie door OZHZ (Omgevingsdienst Zuid Holland Zuid) / DCMR (Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond), VRZHZ (VeiligheidsRegio Zuid Holland Zuid) & ISZW (Inspectie Sociale Zaken & Werkgelegenheid, was voorheen de Arbeidsinspectie) is in november 2016 uitgevoerd.
  - Tijdens de inspectie zijn geen overtredingen geconstateerd. De elementen van het VBS zijn gescoord in de hoogste 2 categoriën van de schaal. Punten voor verdere verbetering zijn direct opgepakt.

- Naast deze geplande jaarlijkse BRZO-inspectie worden door de verschillende overheden jaarlijks tientallen aangekondigde en onaangekondigde controle's uitgevoerd. Denk hierbij onder andere aan:
  - ILT (Inspectie Leefomgeving & Transport) voor controle van:
    - ADR (Accord européen relatif au transport international de marchandises Dangereuses par Route - wegvervoer)
    - RID (Règlement concernant le transport international ferroviaire des marchandises dangereuses -railvervoer)
    - REACH (Registratie, Evaluatie, Autorisatie en restrictie van Chemische stoffen)
    - ODS – controle registratie van Ozone Depletion Substances en STEK (Stichting Emissiepreventie Koudetechniek)
  - Havenbedrijf Rotterdam – Security van het terrein
  - Douane – controle van import en export grondstoffen en producten
  - RWS – Rijkswaterstaat – controle van directe en indirecte lozingen
- Hoe werkt het systeem met snuffelpalen en e-noses?
  - Chemours beschikt al vele jaren over geavanceerde analyse, oftewel analyser-systemen als onderdeel van de continue bewaking van de processen en de samenstelling van de luchtkwaliteit. Doordat eventuele lekkages die door de verfijnde apparatuur gericht op de gebruikte stoffen direct worden opgemerkt, kunnen direct passende maatregelen genomen worden door de operators in de fabrieken.
  - E-noses is een aanvullende techniek, die verandering in de omgevingslucht kan waarnemen. Chemours zal enkele e-noses plaatsen op het terrein, die zullen worden gekoppeld aan het e-nose netwerk in de regio Zuid Holland Zuid. We zijn momenteel in overleg met de OZHZ (Omgevingsdienst Zuid Holland Zuid) over de plaatsing van deze e-noses.
- Wat is er op het terrein aan gevaarlijke stoffen aanwezig, hoe ligt dat opgeslagen en hoe worden gevaarlijke stoffen aan- en afgevoerd?
  - Op het terrein zijn vele stoffen aanwezig. De opslag van deze stoffen hangt af van de eigenschappen, de toepassing en de gebruikshoeveelheden van de stof. Bijvoorbeeld op het laboratorium zijn vele tientallen stoffen aanwezig in kleine hoeveelheden.
  - De stoffen worden in de verschillende voorgeschreven verpakkingen opgeslagen volgens de PGS-richtlijnen (Publicatiereeks Gevaarlijkse Stoffen). De richtlijnen zoals PGS-8 en PGS-15 zijn opgenomen in de vergunning en daarmee ook verplicht geworden.
  - De belangrijkste grondstoffen voor Chemours (chloroform en waterstoffluoride) worden aangevoerd per trein. Overige stoffen worden aangevoerd per vrachtwagen.
  - Producten worden afgevoerd per trein of vrachtwagen.
  - Afvalstoffen worden opgewerkt voor hergebruik, intern vernietigd of extern verbrand. Conform de zogenaamde "Ladder van Lansing" wordt een klein

deel van ongevaarlijk afval gestort. Deze verwerking van afval wordt volgens de geldende wet- en regelgeving uitgevoerd en geregistreerd.

- Wat is de werkwijze bij incidenten?
  - Bij alle onvoorziene en voorzienbare voorvallen worden intern de procedures gevolgd die nodig zijn.
  - Op basis van de geldende wet- en regelgeving zijn met de overheden protocollen afgesproken over het melden van deze voorvallen aan de meldkamer van de OZHZ. Indien nodig worden ook andere overheden, zoals RWS (Rijkswaterstaat), ingelicht.
  - Dit protocol geldt ook voor de kleinste lekkages, ook als die worden opgevangen in de daarvoor bestemde opvangbakken.
  - Indien nodig wordt de bedrijfsbrandweer ingeschakeld en de externe hulpverlening gealarmeerd.

- Is het bedrijf voorbereid op wat mis kan gaan?
  - Ja. Zoals hiervoor vermeld zijn tal van maatregelen genomen om te voorkomen dat er iets mis gaat.
  - Enkele statistieken:
    - Het laatste incident met letsel met verzuim voor Chemours medewerkers was op 28 juli 2012.
    - Het laatste incident met letsel met verzuim voor Chemours contractors was op 9 april 2002.
    - Voor proces en milieu incidenten volgen we de internationale ACC (American Chemical Council) classificatie.
    - Het laatste TIER 2 proces incident voor Chemours was op 27 juni 2013 (lekkage invoer waterscrubber). Hierbij ontsnapte ongeveer 75 kg crude F-22 (ongezuiverd Freon™ koelmiddel) zonder risico voor omgeving.
    - Het laatste TIER 2 milieu incident voor Chemours was op 14 oktober 2015. Hierbij werd ongeveer 200 kg methanol in de bodem gemorst, dat inmiddels is gesaneerd.
  - Mocht er iets mis gaan dan is iedereen binnen het bedrijf op de hoogte van de benodigde maatregelen die genomen moeten worden om de situatie weer te normaliseren.
  - De bedrijfsbrandweer oefent regelmatig op dergelijke scenario's.
  - Jaarlijks worden ongeveer 10 oefeningen samen met de gemeentebandweer en de veiligheidsregio gehouden.
  - Zoals bij elk BRZO bedrijf wordt één keer per drie jaar een oefening met de verschillende betrokken overheden gehouden.
  - De processen in de fabrieken zijn overigens ontworpen op het voorkomen van problemen en worden continue bewaakt door operators ondersteund door geautomatiseerde besturingssystemen.
  - In deze besturingssystemen zijn veel beveiligingen ingebouwd om te borgen dat processen binnen de daarvoor ontworpen limieten blijven. Waar nodig zijn meerdere beveiligingen ingebouwd.
  - Ook deze systemen worden regelmatig geïnspecteerd en getest.